

BASINDA YER ALAN YANILTICI GDO HABERLERİ ÜZERİNE

Biyogüvenlik Kurulu'nda bilimsel inceleme aşamasında iken, kamuoyu tepkisi karşısında Tüm Gıda İthalatçıları Derneği (TÜ;GİDER), Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu TGDF) ve Ü;nak Gıda ve Kimyevi Maddeler San. Ve Tic. Ltd. Şti.'nin gıda amaçlı GDO izin taleplerini geri çekmelerinin hemen ardından bazı gazetelerin bazı köşe yazarları son derece bilgi eksikliği içeren ve gerçekte alakalı olmayan birtakım bilgiler vermek suretiyle halkı yanıltmaya yönelik davranış içerisine girmişlerdir. Köşe yazarlarınca verilmeye çalışılan bilgiler ve açıklamalarımız aşağıda kamuoyu bilgisine ve takdirine sunulmuştur.

Biyoteknolojinin ürünlerini topyekün reddeden sistemli politika yapılıyor. Bu ülkede bilimdışı maalesef sürekli kazanıyor. Biyoteknolojiyi reddetmeyelim. GDO'yu reddetmek bilimi reddetmektir.

Ne yazık ki, bazı köşe yazarlarımız bu ülkede daha neyin tartışıldığını dahi anlayamadan fikir beyanında bulunmaktadır. GDO'lu tohumlar modern biyoteknoloji vasıtasıyla üretilmektedir. Modern biyoteknoloji tıpta (kırmızı biyoteknoloji), endüstride (beyaz biyoteknoloji), su ürünlerinde (mavi biyoteknoloji) ve tarımda (yeşil biyoteknoloji) kullanılmaktadır (Erbaş, 2008). Örneğin, günümüzde bizleri çok ciddi hastalıklara karşı koruyan çok güçlü aşılar, şeker hastaları için hayati öneme sahip insülin, modern biyoteknoloji vasıtasıyla üretilmektedir. Bunun yanında sıklıkla tükettiğimiz yoğurt, peynir, sirke gibi pek çok ürün de klasik biyoteknoloji vasıtasıyla üretilmektedir. Kimsenin biyoteknoloji ürünlerini toptan reddetme gibi bir durumu zaten olamaz. Bazı yazarlarımızın hala anlayamadığı itiraz noktamız ise, GDO'lu tarım ürünlerinin abartılı ve gerçekte bağdaşmayan bir şekilde reklamının yapılması, olumsuzluklarının görmezden gelinerek tüm insanlığın ve doğanın (geri dönüşü olmayacak şekilde) kobay olarak kullanılmasıdır. Bu çerçevede, gerçekte bağdaşmayan yanıltıcı söylemleri düzeltmenin “bilimi reddetmek” anlamına gelip gelmediği konusunu halkımızın takdirine bırakıyoruz.

Yediğimiz Her Şey GDO'lu

Halka doğru bilgi vermek gibi büyük sorumluluğu olan basın mensuplarının böylesine yanlış bilgilerle insanları paniğe sevk etmeleri son derece yanlış bir davranıştır. Dünyada GDO'lu tarım ürünlerinin tarımı ve ticareti 1996 yılında başlamıştır. Tarım Bakanlığımız GDO'lu tohumla tarım yapmayı 1998 yılında yayımladığı bir genelgeyle yasaklamıştır. Ülkemize GDO'lu tarım ürünlerinin girişini durdurmak için 2004 yılında GDO'ya Hayır Platformu kurulmuş ve dinamik bir mücadele verilmiştir. Alanı düzenleyen ilk GDO mevzuatımız 2009 yılında yürürlüğe giren bir yönetmelik olmuştur. Biyogüvenlik Yasası 2010 yılında yürürlüğe girmiş, aynı yıl çıkarılan yönetmelikleriyle alan daha detaylı düzenlenmiştir. Mevzuat çerçevesinde bugüne dek GDO'lu 19 adet soya ve mısır çeşidine sadece yem amaçlı izin verilmiştir. Doğrudan insan gıdası olarak izin verilmiş GDO'lu bir ürün yoktur. Ülkemizde yetiştirilen soya, mısır, sebze ve meyve GDO'suzdur.

GDO Açlığı Bitirecek

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) de 2002 yılında yayımladığı bir raporunda belirttiği üzere dünyada açlık tarımsal üretim yetersizliğinden değil, üretilenin adil paylaşılmamasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla açlığın nedenini tarımsal üretim yetersizliği olarak görmek son derece yanlış bir saptamadır. Yerküreyi kuzey ve güney olmak üzere iki parçaya ayırırsak, kuzey temel olarak buğdayla güney ise pirinçle beslenmektedir. Bugün stoklarda Türkiye gibi 10 ülkeyi besleyecek buğday, yine ülkemiz gibi 165 ülkeyi besleyecek pirinç vardır. Bunun yanında dünyada neredeyse hepsi gelişmiş ülkelerde olmak üzere 1 milyon 300 bin obez (ETC Group, 2009), buna karşılık çoğunluğu sömürüye maruz kalan güney ülkeleri olmak üzere 1 milyara yakın aç insan vardır (FAO). GDO'nun açlığı önleyebilmesi için en başta yüksek verime sahip olması gerekmektedir. ABD Tarım Bakanlığı Dış İlişkiler Servisi'nin 2006 yılında yayımladığı bir raporunda açık bir şekilde belirttiği üzere üretilen hiçbir GDO'lu tarım ürünü verim artışını hedeflememiştir (Fernandez-Coenejo, 2006). Türkiye'nin GDO'suz tohumla ürettiği mısır ve soya verimi, dünya ortalamasının üzerinde; bu ürünleri %90 oranında GDO'lu tohumla yetiştiren ülkelerin hemen hepsinin oldukça üzerindedir.

GDO Tarım İlacı Kullanımını Ortadan Kaldıracak

Dünyada GDO'lu tohumla tarım yapılan arazilerin neredeyse yarısı tek başına ABD'ye aittir. ABD Tarım Bakanlığı Ulusal İstatistik Servisi verileri kullanılarak yapılan bir çalışma, bu ülkede 1996-2009 yıllarını kapsayan 13 yıllık süreçte GDO'lu tohumla tarım yapan çiftçilerin GDO'suz tohum kullanan meslektaşlarına oranla 144 bin ton daha fazla tarım ilacı kullandıklarını ortaya koymuştur (Benbrook, 2010). ABD'den sonra dünya sıralamasında ikinci sırada yer alan Brezilya'da 2005 yılında aktif madde olarak hektara kullanılan tarım ilacı miktarı 7 kg iken, 2011 yılında %43,2'lük artışla bu miktar 10,1 kg'a yükselmiştir. Aynı yıllar için yabancı ot ilacı kullanımında %44, haşere ilacı kullanımında da %84 artış olmuştur. Brezilya, çok hızlı bir şekilde 8,5 milyar dolara yükselen tarım ilacı pazarıyla da ABD'nin ardından ikinci olmuştur (Freitas Jr, 2012). Brezilya'nın ardından dünya sıralamasında üçüncü sırada yer alan Arjantin'de de yabancı ot ilacı aktif maddesi kullanımı 1996 yılında 13,9 milyon litreden 2008 yılında 200 milyon litreye yükselmiştir (GRAIN, 2009). Bu süre zarfında GDO'lu soya ekim alanı sadece 5 kat artarken, tarım ilacı kullanımı tam 14 kat artmıştır. GDO'lu tohumlarla tarım ilacı kullanımının düşeceğini beklemek mantıken de yersizdir. Zira, GDO'lu tohumları üreten çokuluslu şirketler aynı zamanda dünyanın en önde gelen tarım ilacı üreticileridir ve kazançlarının en önemli bölümünü de tarım ilacı satışları oluşturmaktadır.

Hintliler Kör Olmaya Devam mı Etsin?

Yukarıda belirttiğimiz üzere güney yarıküredeki yoksul ülkeler temel olarak pirinçle beslenmektedir. Pirinçte A vitamini bulunmadığından özellikle çocuklarda ve hamile kadınlarda ileri derecede görme kusurları oluşmaktadır. Bu amaçla 1999 yılında Alman ve İsviçreli bilim insanları nergis bitkisinden aktardıkları bir genle pirincin "beta karoten" üretmesini sağlamışlardır. Bu madde insan vücudunda A vitaminine dönüşmektedir. Bu nedenle bu GDO'lu bitkiye "Altın Pirinç" adı verilmiştir (Ye et al, 2000; Piane et al, 2005). Ancak, bu dönüşümün olabilmesi için vücutta yeterli düzeyde protein, yağ ve çinko bulunması gerekmektedir. Bu maddeler şiddetli düzeyde açlıkla karşı karşıya olan insanların bedenlerinde yeterince bulunmadığından bir çocuğun bu pirinçten yeterli A vitamini alabilmesi için günde 5,5 kg, kadınların ise 7,5 kilogram pilav yemesi gerekmektedir. Oysa iki havuç ya da yarım tabak sebze yemeği bir insanın günlük A vitamini ihtiyacını büyük oranda karşılamaktadır. GDO'lu bitkilerin besin içeriği zenginlikleri konusunda FAO, Dünya Sağlık Örgütü ve GDO savunucusu internet sitelerinde sürekli Altın Pirinç örneği verilmesine karşın, 10 yılı aşkın süredir bu pirincin ticari amaçlı üretimine her nedense başlanamamıştır.

... GDO'lu gıdalar için de böyle bir inanç var. Araştırmadan, kanıtlamadan, kategorik redde dayalı bir inanç. "Doğal olan iyidir, doğaya müdahale edilirse kötü olur"dan başka bir cümlesi olmayan bir inanç. GDO'ya karşı çıkmak hurafeleri savunmaktır.

Kansere karşı direncimizi artıran isoflavonları GDO'lu soya %12-14 arasında daha az içermektedir (Lappe, et al. 1999). Kalp sağlığı için yararlı fitoöstrojen konsantrasyonu GDO'lu soyada daha düşük miktarda bulunmaktadır (Lappe, et al. 1999). Yağ içeriğinde A vitamini kapsamını artırmak için genetiğiyle oynanan kanolanın, GDO'suzu ile kıyaslandığında, E vitamini içeriğinin son derece azaldığı ve yağ bileşiminin değiştiği saptandı (Shewmaker, et al. 1999). Tüm bu eksiklik ve değişimlerin gelecek nesiller üzerinde nelere yol açacağı şimdiden bilinmemektedir. Kanada'da Sherbrooke Üniversitesi'nde kadınların kan örnekleri üzerinde yapılan bir çalışmada, GDO'lu gıdalarla beslenen kadınların-hatta bu çalışmada yer alan 30 hamile kadının karınlarındaki doğmamış bebeklerinin kanında dahi bitkilere aktarılmış olan bakterinin zehrini tespit edilmiştir (Aris and Leblanc, 2011). Gönüllü insan denekler üzerinde sadece GDO'lu soya yedirilmek suretiyle gerçekleştirilen bir çalışmada, GDO'lu DNA'nın sindirim sisteminde tamamıyla parçalanmadığı ve bağırsak bakterilerine geçtiği tespit edilmiştir (Heritage, 2004; Netherwood, et al. 2004). Bu da bize GDO'lu DNA parçalarındaki antibiyotik direnç genlerinin sindirim sistemimizde hastalık yapan bakterilere geçmesi halinde ciddi bir rahatsızlıkta antibiyotik tedavisinden fayda bulmayacağımızı göstermektedir. GDO'lu yemle yapılan hayvan besleme denemelerinde ise özellikle sindirim sistemi ile karaciğer ve böbreklerde tahribat, bağışıklık sisteminin zayıflaması ve kısırlık gibi olumsuzluklara rastlanmaktadır (Zentek et al, 2008; Hines 1993; Trabalza-Marunici et al, 2008; Finamore, 2008). GDO'lu ürünlerle kullanılan tarım ilaçlarının insan hücrelerinde zehirli etki gösterdiği saptanmıştır (Gasnier et al, 2009). Bu nedenle ülkemizde de gıda amaçlı GDO başvurularını değerlendiren Biyogüvenlik Kurulu'nun Bilimsel Sosyo-Ekonomik Değerlendirme Komiteleri GDO'ları halk sağlığı açısından önemli bir risk olarak

görmüş ve hiçbirinin gıda amaçlı kullanımlarına onay vermemiştir. Bu bilimsel verilerden hareketle "GDO'lara karşı

çıkmanın ne demek olduğu” yanında, tüm bu gerçeklere karşın “hiç sorgulamaksızın GDO hayranı olmanın ne demek olduğunu” kamuoyunun takdirine bırakıyoruz.

Soğuşa ve susuzluğa dayanıklı buğdayın doğada var olduğunu mu sanıyorsunuz? Hibrit domates tohumu yaratılmamış olsaydı domates bu kadar ucuz ve dünyada bu kadar çok insan için ulaşılabilir olur muydu sanıyorsunuz?

Evet efendim, dünyada soğuşa da kuraklığa da dayanıklı buğday çeşidi vardır ve üstelik GDO’suzdur. Ülkemizde de Tarım Bakanlığı bünyesindeki araştırma enstitülerimizin soğuşa, kışa ve kuraklığa karşı geliştirdikleri pek çok buğday çeşidi vardır. Hem de GDO’suz. GDO’lu buğdayı 2002 yılında Monsanto yaratmıştır. Köşe yazarlarımızın gönlünden geçen amaçlar için değil, tarım ilacı satışlarını artırsınlar diye yabancı ot ilacına dayanıklı tohum geliştirmişlerdir. Söz konusu çokuluslu şirket ABD ve Kanada’da yapmış olduğu ticari amaçlı üretim başvurusunu, henüz izin işlemleri tamamlamadan 2004 yılında geri çekmiştir. Yani dünyanın hiçbir yerinde izin almış GDO’lu bir buğday çeşidi yoktur. Diğer yandan hibrit domates GDO’lu domates değildir. Hibrit, birbirini dölleyebilen bitkilerin oluşturduğu melezdır. GDO’da ise tohuma bir toprak bakterisinin zehir salgılayan genini aktararak, bitkinin tüm dokularında zehirli protein üretimi sağlanmaktadır. Hibriti doğa yaparken GDO ancak laboratuvarı ileri teknoloji kullanılarak oluşturulabilmektedir. GDO’yu güzel göstermek için verilen örneklerin GDO’larla uzaktan yakından ilgisi yoktur.

İşin En Üzücü Yanı...

Halkımız GDO’nun ne demek olduğunu, hatta ne demek olmadığını dahi anlamışken, “bazı akademisyenlerimizin” son derece yanlış verilerle dolu, biyoteknoloji, GDO, hibrit kavramlarını bilmeyen ve yanlış kullanan, kötüyü güzel göstermek için kötü örneklerle destekleyen ve burada yanlışlarını düzeltmeye çalıştığımız gazete yazılarına “GDO’ya objektif bir yaklaşım, rehberi bilim olanların bakış açısı” şeklinde yorum yapmaları, gülünesi değil, ağlanası bir durumdur!

Sonuç Olarak;

GDO’lar dünyadaki açları değil, çokuluslu şirketleri besleme projesidir.

GDO’lar tüm dünya çiftçilerini tohum ve tarım ilacı kapsamında sadece birkaç çokuluslu şirkete bağlama projesidir.

GDO’lar dünyadaki açlığa ya da tokluğa sadece birkaç çokuluslu şirketin karar verme projesidir.

GDO’lar tüm insanlığı birkaç çokuluslu şirketin yönetmesi projesidir.

GDO’lar biyolojik çeşitliliğin azaltılması, tek bir ürünün geniş alanlarda yetiştirilmesi (monokültür) projesidir.

GDO’lar tüm insanlığın ve tabiatın kobby olarak kullanılması projesidir.

GDO’lar bilimin ticarileştirilmesi ve gerçeklerin üzerinin örtülmesi projesidir.

GDO taraftarları, aslında tüm bu olumsuzlukları çok iyi bildiklerinden gıdaların üzerine “GDO’ludur” yazmaya yanaşmamaktadır.

Ülkemizde GDO’ya değil, kendimize yeterliliği hedefleyen doğru bir tarım politikasına ihtiyaç vardır.

İnsan ve hayvan sağlığı ile biyolojik çeşitliliğin korunması için tüm veriler insanoğlunun GDO’lu tohumlardan, bunlarla üretilmiş ürünlerinden ve gıdalardan, GDO’lu yemle beslenmiş hayvansal ürünlerden uzak durması gerektiğini göstermektedir. Bunu sağlayabilmek için de başta GDO’ya Hayır Platformu olmak üzere meslek odalarına, çiftçi örgütlerine, sendikalara, tüketici derneklerine ve çevre örgütlerine büyük sorumluluk düşmektedir.

GDO'YA HAYIR PLATFORMU

